N°. 251. 1859.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 22 OCTOBER.

NEDERLANDEN.

Bij Koninklijk besluit van 20 October 1859, n°. 69, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen vóór de eerste afdeeling te Rotterdam de heer *A. A. de Salengre*, thans ontvanger derzelfde middelen te Utrecht.

Zijne Majesteit heeft bij besluiten van den 20sten en 21sten October 1859, n°. 66, 67 en 54, goedgevonden te benoemen:

bij den generalen staf:

tot kolonel, de luitenant-kolonels *C. J. J. Goffin* en *J. B. E. von Motz*, beiden van dien staf, met bepaling, dat zij, in den verhoogden rang, voorloopig het tractement van luitenant-kolonel zullen blijven genieten;

tot luitenant-kolonel, den majoor *J. H. W. Le Clercq*;

tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *J. A. Besier*; en

tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *W. Roloff*, allen van den generalen staf:

bij het wapen der infanterie:

bij het 2de regement, tot luitenant-kolonel, den majoor *J. van Overstraten*, van het 4de regement van het wapen;

bij het wapen der cavalerie:

bij het 1ste regement dragonders, tot ridmeester van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant-adjudant *W. A. A. B. van Toll*, van het corps.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Bij beschikking van 20 October 1859, n°. 116, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken, met wijziging der beschikking van 13 Januarij 1859, n°. 158, betreffende de verdeeling van het hoofdkiesdistrict Gorinchem, goedgevonden te bepalen, dat de gemeente *Schelluinen*, van het onderkiesdistrict Arkel afgescheiden, een afzonderlijk onderkiesdistrict zal uitmaken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Een ministerieel dagblad van Parijs, *le Pays*, zegt in zijn nommer van gisteren: » Indien het waar is, gelijk men algemeen gelooft, dat de Züricher conferentie alleen den afstand van Lombardye geregeld, de nieuwe grenslinie tusschen Oostenrijk en Piemont vastgesteld en het aandeel van ieder der beide staten in de Lombardische schuld bepaald, doch de definitive regeling der overige in het verdrag van Villafranca bevatte punten aan eene hoogere regtspraak overgelaten heeft, dan is de zamenroeping van een Europeesch congres niet alleen waarschijnlijk maar noodzakelijk.

» Evenwel beweert de *Morning Post*, het onderhandsche orgaan van het Engelsche kabinet, dag op dag, dat Engeland niet kan deel nemen aan een congres, tenzij Italie's onafhankelijkheid vooraf gewaarborgd zij. Maar wij vragen, hoe de Europesche mogendheden dien waarborg zullen kunnen geven, zoo zij niet de zaak onderling behandelen, dat is, met andere woorden, een congres houden. Buitendien zou het congres nutteloos zijn indien men het vooraf eens ware.

» Frankrijk heeft Oostenrijk bewogen om vraagpunten, welke te Villafranca uitgemaakt schenen te zijn, voor een congres te brengen, en dat is eene uitkomst waarop men naauwlijks durfde hopen: het heeft een gelukkig niet vruchteloos beroep op Oostenrijks gematigdheid gedaan. Alzoo handelende heeft ons gouvernement een nieuw blijk van zijn ontzag voor Europa en van zijne innige toegenegenheid voor Italie gegeven. Wat zou er meer van hetzelve verlangd kunnen worden? De gave en eenvoudige uitvoering der praeliminairen van Villafranca zou zonder Europa's goedkeuring kunnen plaats grijpen, daar zij de grondgebiedsverdeeling en de regerende dynastien onveranderd zou laten. Elke andere beslechting van het vraagstuk grijpt in de bestaande verdragsbepalingen en kan alzoo niet anders dan in een Europeesch congres worden voorgesteld.

» Frankrijk heeft onbewimpeld voor het houden van zulk een congres gewerkt; het Russische en het Pruissische gouvernement zijn verklaarde voorstanders daarvan; Oostenrijk heeft ten laatste daarin bewilligd. Waarom dan zou Engeland zijne toetreding afhankelijk stellen van bijzondere voorwaarden, welker vervulling onmogelijk is?

» Ongetwijfeld zullen Frankrijk en Oostenrijk, onderling door een vredesverdrag verbonden zijnde, in het congres pleiten voor de denkbeelden, welke in hun oog het best met alle belangen strooken. Doch hun bijzonder gevoelen is geenszins een band vóor den vrijen wil der andere staten.

» Het is bepaaldelijk de bedoeling, dat elke mogendheid in het congres zitting neme zonder eenige beperking harer onafhankelijkheid, in het volle bezit harer vrijheid, met het regt om hare eigene denkbeelden te verdedigen en de daarmede strijdige plannen te verwerpen.

» Engeland verlangt dat Italie zijne eigene zaken regele en zich zelf souvereinen kiese. Welnu, wat kan het beter doen, dan in het congres zitting nemen om er dat denkbeeld aan te bevelen en te verdedigen?

» Iets anders ware het, zoo er een voorstel wierd gedaan tot het houden van een congres, waarin de Europesche mogendheden niet anders hadden te doen dan onveranderlijk vastgestelde besluiten van Frankrijk en Oostenrijk te onderschrijven; dan zou het ons zeer begrijpelijk zijn, dat eene groote natie, gelijk Engeland, zulk eene ondergeschikte rol als onvereenigbaar met hare waardigheid beschouwde en weigerde ze te vervullen. Maar men kende en waardeerde dezerzijds dat loffelijke eergevoel, en de bijzondere inzigten van Frankrijk en Oostenrijk zullen, naar den wil dezer mogendheden, aan de instemming van Europa's vertegenwoordigers ondergeschikt zijn.

» De discussie is dus op alle punten opengesteld; en het zou iets onbegrijpelijks zijn, indien het Engelsche kabinet, hetwelk zoo veel vrijzinnige toegenegenheid voor Italie betuigt, weigerde zich te bedienen van deze gelegenheid om die gezindheid plegtig uit te spreken en om zijne overtuiging, zoo mogelijk, bij Europa's vertegenwoordigers ingang te doen vinden."

ITALIE.

De Londensche *Morning Post* zegt in haar nommer van eergisteren: » Wij hebben reeds meermalen verklaard en herhalen hier de verklaring, dat Engeland niet kan noch wil deel nemen aan eenig congres hetwelk niet tot hoofdbeginsel heeft de erkenning, de gave, vrije en onvoorwaardelijke erkenning van het regt der bevolking van Toscana, de Romagna, Modena en Parma, om zich zelve te regeren."

Tevens deelt dat blad een schrijven van zijnen Toscaanschen correspondent mede, uit hetwelk op te maken is dat Engelands toegenegenheid voor de revolutionaire regeringen van Midden-Italie niet enkel uit politieke, maar ook uit godsdienstige vrijzinnigheid voortkomt. Dat schrijven, gedagteekend te Florence den 11den dezer, behelst onder meer het volgende:

» In spijt van den wrevel en het gemor der clericale dagbladen houdt de Italiaansche Euangelische kerk onbevreesd hare zamenkomsten. Uit de schuilhoeken, waarin zij door de dwingelandij der vorige regering genoodzaakt geworden was zich te verbergen, is zij voor den dag gekomen en houdt nu ongehinderd godsdienstoefening. Eene groote zaal gelijkvloers aan een van de openbare pleinen dezer stad is door haar gehuurd, en zal met het begin der volgende maand voor de godsdienstoefening worden gebezigd.

» In de vorige week vierde die kerkgemeente naar hare gebruiken eene huwelijksverbindtenis tusschen twee lieden van de geringe volksklasse: aangifte daarvan werd aan het gemeentebestuur gedaan, hetwelk aanteekening van den naam der jonggehuwden hield, daar er tot nog toe in Toscana geen burgerlijke stand bestaat, maar alleen doop-, trouw- en sterfregisters, welke door de pastoors der Roomsche kerkgemeenten worden gehouden.

» Kortom, deze nieuwe gemeente van Christenen heeft de zekerheid van door het staatsbestuur te zullen worden erkend zoodra de politieke krisis, waarin het land thans verkeert, afgeloopen zal zijn. Reeds zijn zendelingen door haar naar de Romagna gezonden en aldaar met uitstekend goeden uitslag werkzaam geweest.

» Hoewel de godsdienstzin in Italie grootelijks is verzwakt, en de tijd voorbij is waarin oorlogen voor de godsdienst werden gevoerd, schijnt er voor Italie een tijdperk aan te vangen waarin het zuivere Euangelie de zege over Rome zal behalen."

Verder wordt door den briefschrijver, als een blijk van de denkwijze der Joden over de in Toscana bestaande orde van zaken, medegedeeld dat op den 7den dezer in de synagoge te Livorno, bij gelegenheid van den grooten vastendag, met warmte voor Koning Victor Emanuel en zijne raadslieden gebeden is.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Het Zweedsche gouvernement heeft besloten eene nieuwe poging tot uitbreiding der godsdienstvrijheid te doen. Het heeft aan den Zweedschen Rijksdag, welke den 15den dezer bijeen gekomen is, eene voordragt ingediend tot afschaffing der straffen waarmede de afval van de staatskerk door nog geldende verordeningen van vroegeren tijd bedreigd wordt: die straffen bestaan in ballingschap en in verlies van het regt om bij testament goederen te ontvangen of over goederen te beschikken. Tevens behelst deze voordragt bepalingen tot bescherming van de belangen der evangelisch-luthersche kerk, wier geloof de godsdienst van staat blijft.

De voorgedragen wet is vooraf door het hoogste regtscollegie onderzocht en door hetzelve goedgekeurd; en men vleit zich met de hoop dat zij nu bij den Rijksdag zal doorgaan, ofschoon men niet ontveinst dat de vertegenwoordigers van den burgerstand denkelijk eene meer vrijgevige hervorming zouden wenschen.

TURKIJE.

Blijkens de berigten uit Konstantinopel van den 15den dezer werden de gemoederen aldaar nog steeds door de ontdekte zamenzwering in spanning en ongerustheid gehouden. Onder het publiek werd gezegd dat twee van de voornaamste zaamgezworenen te Kuleli, alwaar zij gedurende het geregtelijke onderzoek waren opgesloten, in de gevangenis waren gestorven; en dit gerucht gaf aanleiding tot vermoedens van eenen voor het gouvernement gansch niet vereerenden aard.

— De Europesche consuls te Alexandrie hebben, naar brieven uit die stad van den 8sten dezer, openlijk hunne landgenooten uitgenoodigd en aangemaand om niet langer de hand te leenen tot werkzaamheden, met de doorgraving der landengte van Suez in verband staande. Deze stap is door de consuls gedaan nadat zij van wege den Onderkoning bekend waren gemaakt met het hem door de Porte gezonden bevel om alle werkzaamheden van dien aard te doen staken.

— In Servie bestonden tot nog toe verordeningen, volgens welke zekere bedrijven door Israëliten niet, of althans niet anders dan onder lastige beperkingen uitgeoefend mogten worden. Thans is daar te lande een besluit van den vorst Milosch afgekondigd, bepalende dat alle burgers, zonder onderscheid van godsdienst of volksstam, volle en gelijke vrijheid hebben om ieder bedrijf of beroep uit te oefenen.

NOORD-AMERIKA.

Berigten uit New-York van den 8sten dezer melden dat eene bende vrijbuiters, welke onder de leiding van den beruchten Walker aan eene nieuwe expeditie tegen Nicaragua zouden deel nemen, door de eedgenootschappelijke overheid aangehouden en belet is den togt te vervolgen. De President Buchanan schijnt te volharden bij het besluit om zulke onwettige ondernemingen niet te gedoogen.

Volgens dezelfde berigten heeft het Washingtonsche kabinet besloten, zich in den nieuwen strijd tusschen China en de Westersche mogendheden van Europa, even als vroeger, onzijdig te houden, en dienovereenkomstig bepaalde instructien aan zijnen vertegenwoordiger in China te zenden.

— In Mexico duurt de burgeroorlog tusschen het conservative bestuur van den generaal Miramon en de bewegingspartij onder de leiding van den heer Juarez voort. Welke beginselen in Mexico zouden bovendrijven indien deze partij den strijd won, is op te maken uit een besluit betrekkelijk de godsdienstige en kerkelijke aangelegenheden, hetwelk Juarez, zich noemende constitutioneel president ad interim der vereenigde staten van Mexico, den 12den Julij jl. te Vera Cruz heeft uitgevaardigd. Het behelst onder meer de volgende bepalingen:

Art. 1. Al de goederen, die tot nog toe, onder welke benaming dan ook, onder beheer van de wereldlijke of de kloostergeestelijkheid staan, zullen voortaan deel van het staatsdomein uitmaken.

Art. 2. Bij eene bijzondere wet zal bepaald worden op welke wijze en met welke formaliteiten die goederen aan de nationale schatkist overgedragen en ten haren voordeele te gelde gemaakt zullen worden.

Art. 3. De burgerlijke en de kerkelijke aangelegenheden zullen voortaan vaneen gescheiden en onafhankelijk van elkander zijn. Het gouvernement zal de eeredienst van de katholijken en van elke andere godsdienst met zijn gezag beschermen en hiertoe zijne bemoeijing met godsdienstzaken bepalen.

Art. 4. Voor de toediening der sacramenten en voor het verrigten van ander dienstwerk mogen de geestelijken de hun toekomende bijdragen ontvangen, of welke andere belooning hun door de betrokken personen vrijelijk wordt bewilligd, mits niet in onroerende goederen bestaande.

Art. 5. Alle kloosters en godsdienstige broederschappen van de kloostergeestelijkheid worden opgeheven.

Art. 6. Het is verboden nieuwe kloosters of broederschappen te stichten of de kleedij der opgehevene te dragen.

CHINA.

De ongunstige afloop der door Frankrijk en Spanje tegen het rijk van Annam ondernomen expeditie wordt bevestigd. Het Parijsche *Journal des Débats* zegt: »Onze jongste brieven uit Cochinchina melden ons dat de vice-admiraal Rigault de Genouilly en de onder zijn bevel staande troepen, uitgeput zijnde door ziekten en vermoeijenissen van allerlei aard, buiten staat waren om de krijgsbedrijven voort te zetten en zich gereed maakten om Turan te verlaten en naar China terug te keeren. Onze vlootvoogd was voornemens de stad Saigon in het zuiden des lands, welke door de onzen vermeesterd en voor de gezondheid alsmede voor de verdediging gunstiger gelegen is dan Turan, bezet te houden. De schout bij nacht Page, die uit Frankrijk gezonden is om den admiraal Rigault te vervangen, was nog niet aangekomen."

Een van de katholijke dagbladen van Frankrijk, *l'Ami de la religion*, zegt: »De admiraal Rigault is door gebrek aan genoegzame manschappen en materieel in de bedroevende noodzakelijkheid gebragt om eindelijk Turan te verlaten. Dat punt en Saigon te gelijk bezet te houden was hem onmogelijk; een van beide moest hij laten varen; en hij besloot Turan te ontruimen, welke stad meer troepen voor hare verdediging behoeft en die gemakkelijker, dan Saigon, hernomen zal kunnen worden, wanneer de daartoe onmisbare hulpmiddelen door ons gouvernement aan de expeditie worden verstrekt.

» Het vooruitzigt op het sluiten van een vredesverdrag met het rijk van Annam verdwijnt meer en meer. Onze vlootvoogd, ziende dat de gevolmagtigden van Annam niet in ernst onderhandelden maar alleen tijd wilden winnen, heeft hun 25 dagen tijd gegeven om zich te bedenken en een bepaald besluit te nemen, met verklaring dat hij, wanneer zij dien termijn ongebruikt lieten voorbijgaan, de onderhandelingen afbreken en den oorlog hervatten zou. Maar het is de vraag, of er na het verstrijken van dat tijdsbestek nog genoegzame strijdmagt onder onze vlag aanwezig is geweest om den oorlog te hervatten. Dat is dan de uitkomst, waartoe wij gekomen zijn nadat er zoo veel bloed vergoten, zoo veel geld besteed, zoo veel Christenen vermoord zijn."

Het blad geeft verder te kennen dat het Fransche gouvernement die expeditie niet met genoegzame kracht en ernst heeft doorgezet; maar het vleit zich met de hoop dat het verzuim weder goedgemaakt zal worden, en dat er onder bevel van den nieuwen vlootvoogd, den heer Page, meer voor de belangen van het christendom en van Frankrijk in het verre Oosten zal worden gedaan.

NASCHRIFT.

LONDEN, 21 October. De voornaamste onzer dagbladen beschouwen het te Zürich gesloten tractaat, voor zoo ver zij meenen met deszelfs bepalingen bekend te zijn, niet als een geschikt middel om de oplossing van het Italiaansche vraagstuk te bevorderen. De *Morning Post* meent te kunnen verzekeren dat Engeland op zulke grondslagen aan geen congres zal deelnemen en dat de bepalingen van het tractaat niet dan ten koste van eenen burgeroorlog in Italie zullen ten uitvoer gelegd kunnen worden.

De *Times* komt nogmaals op het beheer der Oostenrijksche finantien terug en is van oordeel dat, tenzij de heer von Bruck als minister van finantien aftreedt, alle Europesche beurzen voortaan voor de Oostenrijksche leeningen behoorden gesloten te zijn.

LONDEN, 21 October. De *Morning Post* geeft een telegraphisch berigt uit Parijs, volgens hetwelk de Keizer van Oostenrijk Weenen voor eenige dagen zou verlaten, om met den Keizer van Rusland eene zamenkomst te houden. De Russische gezant te Parijs, de heer von Kisseleff, zou van Warschau terstond op zijnen post terugkeeren,

FRANKFORT, 21 October. De Bondsvergadering heeft gisteren hare eerste zitting na het reces gehouden. Naar men verneemt moet daarin door de vier zoogenaamde middel-staten, in vereeniging met Mecklenburg, Hessen en Nassau, een voorstel gedaan zijn tot herziening der militaire inrigtingen van den Bond.

Een nieuwe gezant van Spanje bij de Bondsvergadering wordt alhier verwacht.

BRESLAU, 20 October. Als zeker wordt thans verhaald dat de Keizer van Oostenrijk gelijktijdig met den Keizer van Rusland den 23sten October alhier zal aankomen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 21sten October* 1859.

Door Zijner Majesteits consul te CHRISTIANIA is de toezegging verkregen der terugbetaling van zekere legos en verhoogde loodsgelden, welke sedert 1 Januarij 1859 tot 30 September jl. door den loodscommissaris te Oost-Riisöer in Noorwegen wederregtelijk van Nederlandsche schippers, die genoemde haven bezocht hebben, mogten gevorderd zijn.

Belanghebbenden zullen mitsdien, onder overlegging der noodige bewijzen, door regtstreeksche tusschenkomst van voormelden consul, de teruggave dier gelden kunnen bekomen.

Volgens opgave van den heer Stibolt is gedurende de opgedachte maanden de haven van Oost-Riisöer bezocht door de navolgende Nederlandsche schepen:

Alida,	G. van der Werft,	Delfzyl.
idem,	J. H. Kraan,	Hoogezand.
Antje,	G. G. Smith,	Pekela.
Anje,	M. F. Muining,	Wildervank.
Agatha,	H. Riepma,	Appingadam.
Arendina Rolfina,	H. K. Boon,	Pekela.
Bouwina,	T. J. Middel,	Appingadam.
Catarina Elisabeth,	H. G. Pott,	Harlingen.
Catharina,	J. J. Feiken,	Appingadam.
Concordia,	R. Klein,	Hoogezand.
idem,	K. J. Zeven,	Pekela.
Drie Gebroeders,	A. O. de Jonge,	Kampen.
Elisabeth,	B. P. Pietersen,	Delfzyl.
de Edragt,	D. de Witt,	idem.
Frederik Hendrik,	E. C. Hoeksma,	Edam.
Geziena,	J. H. Buining,	Termunterzyl.
Goede Verwachting,	H. F. de Jonge,	Veendam.
Harmina Catharina,	A. E. de Jonge,	Delfzyl.
Harmonie,	W. Kuyzer,	Pekela.
Henderika,	T. H. de Jonge,	Veendam.
Harmina,	J. H. Gust,	Pekela.
Hillechina Henderika,	D. D. Grooth,	idem.
Irene,	J. K. Hoving,	Appingadam.
Ida Hellechina,	E. G. Broekema,	Veendam.
Jacoba Margaretha,	G. A. W. Stenger,	Farmsum.
Lubbegina,	P. N. de Boer,	Delfzyl.
Luna,	L. P. de Vries,	Nieuwe Diep.
Martha,	H. H. Nierboer,	Zwolle.
Mejufvrouw Grietje,	C. G. van Wattum,	Delfzyl.
Neura,	H. H. Kok,	Harlingen.
Nordster,	S. Romelingh,	Delfzyl.
Neeltje,	D. D. van der Zee,	Schiermonnikoog.
Reuske,	H. U. Pot,	Delfzyl.
Stientje Maria,	D. P. Voss,	idem.
Trekvogel,	H. Treese,	idem.
Union,	J. J. Lodewijks,	idem.

Men leest in de *Leydsche Courant*:

LEYDEN, 20 October. Heden ten 2 ure werd het nieuwe akademische gebouw op de Ruïne plegtig ingewijd. Nadat men in het ruime voor het chemisch onderwijs bestemde locaal was bijeengekomen, droeg de president-curator, jhr. ridder van der Heim van Duivendijke, namens curatoren der hoogeschool, het nieuwe gebouw aan de drie hoogleeraren, voor wier onderwijs het bestemd is, de heeren van der Boon Mesch, Rijke en Halbertsma, met eene treffende toespraak over. Hierop vatte de hoogleeraar van der Boon Mesch het woord op, die eerst, mede uit naam zijner beide ambtgenooten, aan curatoren zijnen dank betuigde voor de bemoeijingen en zorgen, die zij hadden aangewend ten einde een voor het chemisch, physisch, anatomisch en physiologisch onderwijs geschikt gebouw te doen verrijzen, en daarna, tot de plegtige inwijding van het chemisch laboratorium overgaande, in eene sierlijke rede den weg aanwees, die thans bij het beoefenen der scheikunde moest gevolgd worden. De president-curator en de hoogleeraar van der Boon Mesch beiden herdachten de voor ruim 50 jaren op dezelfde plek plaats gehad hebbende verwoesting, bragten hulde aan de hooge regering, aan de regering dezer plaats, aan allen, aan wier tusschenkomst men het nieuwe gebouw verschuldigd was, zeiden den architect dank voor de buitengewone

zorgen, aan de nieuwe stichting ten koste gelegd, en rigtten een hartelijk woord tot de kweekelingen der hoogeschool. De plegtigheid werd door Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken bijgewoond

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

October.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
20	Boven-Rhijn.	*Keulen*,	+ 36 95	+ 1.10	8 ure	"	0.04
20	Waal.	*Nijmegen*,	+ 7.32	+ 1.10	8 "	"	0.01
20	Neder-Rhijn.	*Arnhem*,	+ 7.43	+ 0 52	8 "	"	"
20	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,	+ 7.87	+ 0.50	8 "	"	0.01
19		*Maastricht*, (brug)	+ 42.40	+ 0.20	8 "	"	"
19	Boven-Maas	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.59	"	8 "	"	"
20		*Grave*,	+ 5.11	+ 0.26	" "	"	0.01
	Nieuwe Maas	*Brielle* H. W.	+ 0.90	"	8 u. 15 m.	0.28	"
		Brielle L. W.	− 0.30	"	4 u. 30 m.	0.35	"

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden vel 23—25 van de Bijlagen II.

PROGRAMMA *der door het provinciaal Utrechtsch genootschap uitgeschreven prijsvragen, wier termijn van beantwoording nog niet is verstreken.*

A. PRIJSVRAGEN WIER TERMIJN VAN BEANTWOORDING 30 NOVEMBER 1860 OF LATER VERSTRIJKT.

[Vervolg; — zie ons vorig nommer.]

IV. *Tot de Geschiedenis, Wijsbegeerte, en Letterkunde behoorende.*

26. Een geschiedkundig onderzoek naar den oorsprong, de zamenstelling en de magt van de Staten van Utrecht tot op 1581.
Voorgesteld in 1858.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

27. Eene levensbeschrijving van R. M. van Goens, eerst hoogleeraar, vervolgens lid der vroedschap te Utrecht, sedert naar Duitschland uitgeweken, en aldaar in 1810 overleden, inzonderheid als bijdrage tot de geschiedenis der Staat- en Letterkunde in Nederland. — (Verg. Prof. Tydeman, ophelderingen en bijvoegselen tot Bilderdijk's Gesch. d. Vaderl. XII, 155—161).
Voorgesteld in 1856.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

28. Aan welke regtsgeleerden en staatslieden mag men de wetten en regeringsmaatregelen van Karel V betrekkelijk de Nederlanden toeschrijven; en door welke beginselen en inzigten hebben die raadslieden des Keizers zich onderscheiden?
Voorgesteld in 1856.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

29. Men verlangt een geschiedkundig overzigt van de volksboeken in Noord-Nederland, sedert het opkomen der drukkunst tot op den tegenwoordigen tijd in het licht verschenen. Vergelijk Charles Nisard, Histoire des livres populaires ou de la littérature du colportage etc. Paris 1854, 2 vol. 8°., en the Edinburgh Review Jan. 1854.
Voorgesteld in 1858.
Te beantwoorden vóór 30 November 1861.

30. Hoedanig was in ons vaderland gedurende de midden-eeuwen de maatschappelijke toestand der vrouwen en welken invloed hebben zij op ontwikkeling en beschaving des volks gehad?
Voorgesteld in 1859.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

31. Eene historische beschouwing der regten en pligten van de Drosten en Baljuwen in de Nederlandsche Republiek en over de wijze, waarop zij hunne betrekking hebben uitgeoefend.
Voorgesteld in 1859.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

32. Daar een dieper onderzoek van den Homerischen Hymnus op Ceres als gewigtig voor de kennis der Eleusinische mysterien beschouwd wordt (men zie vooral M. Guigniaut in zijne »Mémoires sur les mystères de Cérès et de Proserpine et sur les mystères de la Grèce en général," in Mémoires de l'Inst. Impérial de France, Acad. des Inscr. et Belles lettres, T. XXI, 2°. partie, Paris 1851), verlangt het genootschap:
1°. een overzigt van de meeningen der geleerden omtrent de strekking van dien hymnus, en
2°. eene oordeelkundige beschouwing van den aard, inhoud en vorm van dien hymnus.
Voorgesteld in 1859.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

33. Eene geschiedenis van de volkplanting aan de Kaap de Goede Hoop, sedert hare eerste vestiging tot op onze tijden, onder het oppergezag der Nederlanders.
Behalve hare lotgevallen, inrigting, bestier, maatschappelijken en kerkelijken toestand, verlangt het genootschap daarin aangewezen te zien den invloed, dien de Nederlanders gehad hebben op de beschaving van dat gedeelte van Afrika.
Voorgesteld in 1853.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

34. Een historisch onderzoek naar het verblijf der Slawen, en bijzonder der Wilten, in Nederland, tot op hunne verhuizing, of wel hunne ineensmelting met de Germaansche volksstammen, hier te lande gevestigd, met aanwijzing, in het laatste geval, van den invloed, welken zij op de vorming van ons volk en zijne taal en op onze zeden, gebruiken, voorstellingen en denkbeelden mogen gehad hebben.
Voorgesteld in 1852.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

35. Eene geschiedenis der Nederlandsche visscherij ter zee, met opgave der wettelijke verordeningen, waardoor zij geregeld was, en van den invloed, dien zij op het volksbestaan en de welvaart der ingezetenen gehad heeft.
Voorgesteld in 1849.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

36. Het genootschap verlangt een overzigt der staatkundige betrekkingen en van den wederzijdschen invloed, dien de Nederlanden en de Zwitsersche kantons op elkander gehad hebben.
Voorgesteld in 1848.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

37. Het genootschap verlangt eene verhandeling, bevattende een *Trajectum eruditum*, waarin het werk van Burman over dit onderwerp uit later bekend geworden bouwstoffen worde verbeterd of aangevuld, en tot op onze tijden voortgezet.
Voorgesteld in 1844.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

38. Welken invloed heeft de vrije uitoefening der boekdrukkunst in *Nederland* op de letterkunde en wetenschap gehad, door in het licht te doen verschijnen boekwerken van buitenlandsche schrijvers, wier uitgave in andere landen, uit hoofde van beperkende verordeningen, belemmerd of verhinderd werd?
Voorgesteld in 1841.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

39. Welke zijn, sedert den Munsterschen vrede tot aan 1795, de staats- en handelsbetrekkingen geweest van *Nederland* met *Spanje* en *Portugal*?
Voorgesteld in 1854.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

40. Eene geschiedenis van het inwendige bestuur en van de regtsbetrekking, zoo tot de Republiek der Vereenigde Nederlanden, als tot het Duitsche rijk en andere mogendheden, van de in eerstgemelden staat gelegen op zich zelve staande graafschappen en heerlijkheden, als *Kuilenburg*, *Leerdam*, *'s Heerenberg*, *IJsselstein*, *Bergen-op-Zoom*, *Ravestein*, *Megen*, *Boxmeer*, *Bokhoven*, *Ameland* en andere.
Voorgesteld in 1854.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

41. In Duitschland heeft de oorsprong en inrigting der marken nog onlangs het onderwerp uitgemaakt van nauwkeurig onderzoek. Vergel. Waitz, *Ueber die altdeutsche Höfe*, Gött. 1854; Landau, *Die Territoriën in Bezug auf ihre Bildung und ihre Entwicklung*, Hamburg 1854; G. L. von Maurer, *Einleitung zur Geschichte der Mark-, Hof-, Dorf- und Stadtverfassung*, München 1854, en vooral denzelfden, *Geschichte der Markenverfassung in Deutschland*, Erlangen 1856. In verband hiermede schijnt het, na hetgeen door van Heeckeren van Nettelhorst, van Enschût, de Graaf, Noordewier en anderen gezegd is, belangrijk te zijn, den oorsprong en de eigenaardige inrigtingen en regten der marken, zoo elders in ons vaderland, als vooral in de provincien Drenthe, Overijssel en Gelderland, grondiger te onderzoeken, en daardoor zoowel den aard, de ligging en de grenzen, als ook de regten en gebruiken der verschillende marken aan te wijzen en met die van soortgelijke genootschappen in aangrenzende landen te vergelijken. Het is daarom dat men vraagt:
eene geschiedenis en beschrijving der bijzondere markgenootschappen in eene of meer der genoemde provincien, van de vroegste tijden tot heden.
Voorgesteld in 1856.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

42. Het genootschap verlangt eene geschied- en bouwkundige beschrijving van de Domkerk te Utrecht.
Voorgesteld in 1857.
Te beantwoorden vóór 30 November 1860.

(*Het vervolg hiernā.*)

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Licht op Kaap Tinoso, provincie Murcia (Spanje).

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, blijkens bekendmaking der Spaansche Regering, met den 10den October dezes jaars een stilstaand wit licht in een catadioptriek lichttoestel der 1ste grootte is ontstoken op *Kaap Tinoso*, provincie *Murcia* (*Spanje*), aan de kusten der *Middellandsche Zee*, geplaatst op den top van eene naar zee afgebroken rotssteilte, gelegen op:
37° 31′ 17″ N. breedte, en op
5° 8′ 8″ lengte Oost van *San Fernando*, en op
1° 8′ 52″ lengte West van *Greenwich*.

Het brandpunt is 14.6 mèters boven het oppervlak der zee verheven.
De toren heeft een cirkelvormig grondvlak, uitkomende boven de lichtwachterswoning, welke een vierkant gebouw is, rood met gele vensters.
Dit kustlicht is zigtbaar op 20 Engelsche mijlen afstands in den gewonen staat des dampkrings.
's Gravenhage, den 11den October 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat in het *Maassche Zeegat*, bij eene uitstekende punt tusschen de 7de en 8ste witte ton, is gelegd eene *witte buikton*, in 31 palmen diepte met laag water, op de merken:
de Brielsche korenmolen even buiten of bewesten den watermolen, of de toren van *Brielle* even binnen het huisje van *Kleiburg*, en de toren van *Oostvoorne* in of even vrij van den 2den dam, van buiten afgerekend, bij het houten baken.
's Gravenhage, den 19den October 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmakingen, getrokken uit het officiele dagblad te *Melbourne*.

Australie.

1°. *Voorgebergte Wilson* (Kust van Victoria).

Ter aanvulling van het berigt betrekkelijk het *nieuwe licht* op het

Voorgebergte Wilson, kust van *Victoria*, *Australie* (*), diene het volgende.

Genoemd licht is zigtbaar van N. N. O. *zeewaarts* door het *Zuiden* tot W. Z. W., behalve waar het, in de na te melden peilingen, door de omgevende eilanden wordt onderschept.

Van den *lichttoren* wordt gepeild:

het zuidelijk gedeelte van *Cleft-eiland* Z. W. t. W. 1/2 W. 5 1/2 Eng. mijl;
het midden van *Rodondo-eiland* Z. 1/2 W. 6 3/4 mijl;
het midden van *Tenfoot-rock-eiland* Z. 1/2 O. 4 1/2 mijl;
het midden van *West-Moncur-eiland* Z. O. 1/4 Z., 7 1/4 mijl;
het midden van *Oost-Moncur-eiland* Z. O. 3/4 O., 8 mijlen;
het midden van *Cliffy of Zuid Seal-eiland* N. O. 1/4 N., 17 mijlen;
het midden van *Noord Seal-eiland* N. O. t. N. 16 mijlen;
het midden van *Kaap Wellington* N. O. t. N. 3/4 N. 4 1/2 mijl;

Schepen door de *Bass-straat* of van *Port-Phillip* sturende, met bestemming *oostwaarts* om *het voorgebergte Wilson*, zullen eerst het licht zien door de opening tusschen de *Cleft* en de in de nabijheid gelegen *Glennie-eilanden*, in peiling O. N. O.; wanneer zij *zuidwaarts* en *oostwaarts* aanhouden, zal het in eenige graden door *Cleft-eiland* verduisterd worden.

Wanneer men het licht in peiling N. O. heeft, is het vaarwater tusschen *Cleft-eiland* en de *Rodondo* open, en kunnen de schepen regt op het *Voorgebergte* aanhouden.

Schepen *oostwaarts* van *de Seal-eilanden*, met bestemming om het Voorgebergte, die het licht in peiling *zuidwaarts* van Z. W. in het gezigt krijgen, bevinden zich *noordwaarts* van het vaarwater, en moeten het licht doorzeilen tot in de peiling Z. W. t. W.; welke peiling vrij doet gaan van *Cliffy-* en de andere *Seal-eilanden.*

(Alle peilingen genomen op het *miswijzend kompas.*)

2°. Zeilaanwijzingen voor het aandoen van de haven *Launcerton* (*Tasmania*).

Geleide-torens bij den ingang der rivier Tamar.

Daar het niet van algemeene bekendheid is, dat twee torens zijn opgerigt op het *Zuidelijk einde van Lagoon Beach*, om te dienen als *geleidemerken* naar het *Westelijk* vaarwater bij den ingang van de *rivier Tamar*, wordt ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat deze torens, die in 1849 voltooid waren, van steen, rond en 30 Engelsche voeten boven den grond verheven zijn; zij kunnen, indien zij zuiver wit gehouden worden, meer dan *twee zeemijlen* ver in zee worden gezien.

Scheepsgezagvoerders, met bestemming naar de haven, en die den ingang derzelve binnen den afstand van twee zeemijlen naderen, moeten den *Lichttoren* op het *Lage Hoofd* in peiling O. Z. O. (miswijzend kompas) brengen, tot dat de *torens* op *Lagoon Beach* ten volle zigtbaar zijn, dezelve dan *ineen* brengen, en *ineen* houdende, regt op invaren. Deze koers zal vrij doen gaan van het *Oostelijk einde* van het *Hebe-rif* op 3 kabellengten.

Het *Westelijk* vaarwater binnenvarende, moet men het midden houden, met de *Zwarte Boei* nabij den westelijken hoek van *Middel-Ground* aan bakboord en de *Witte Brei* bij de *Yellow-klip* aan *stuurboord*, steeds de torens *ineen* houdende; zóó voortgaande met klein zeil, zal men goeden ankergrond vinden in 9 vadem water dwars van *Lagoon Beach.*

De torens staan in peiling van elkander O. Z. O. en W. N. W. (*miswijzend kompas*). Zij dienen om vreemde schepen bij slecht weder, wanneer geene loodsen buiten kunnen komen, de haven veilig te doen invaren.

Wilde men dit doel in *ééne* peilinglijn bereiken, men zoude noodwendig digt langs het *Oostelijk einde* van het *Hebe-rif* komen; doch naauwkeurig op de geleidemerken lettende, is er geen gevaar.

De scheepsgezagvoerders worden mitsdien gewaarschuwd, den binnen lands staanden of *Oostelijken* toren *niet* ten *Zuiden* van den *Westelijken* toren te brengen.

Wanneer het weder den loodsen niet toelaat buiten te komen, zal de boot midden in het vaarwater liggen, de vlag hebbende waaijen.

Deze zeilaanwijzingen, in verband met die, welke reeds in de *Australian Directory* bekend werden gemaakt, worden voldoende geacht; en het wordt als regel aanbevolen, dat vreemde gezagvoerders het *Oostelijk vaarwater* niet moeten aandoen zonder loods van deze haven, daar zij tegenwoordig bij nacht moeijelijk is binnen te loopen, zelfs voor hen, die er wel mede bekend zijn.

Wanneer tot de plaatsing van lichten op die torens zal worden overgegaan, zal daarvan berigt worden gegeven.

3°. *Lichtschip bij Gellibrand-Punt* (*Port-Phillip*).

Sedert den 25sten Julij dezes jaars ligt een *lichtschip tijdelijk* geankerd in 4 1/2 vadem op de plaats waar vroeger de *Zwarte Perch-Boei* lag, nabij *Gellibrand-Punt.*

Op het lichtschip branden *twee stilstaande witte lichten*, 24 voeten uit elkander en 40 voeten boven den waterspiegel verheven.

De lichten zijn op een afstand van 10 mijlen zigtbaar, met het oog van den waarnemer 10 voeten hoog, en op minderen afstand naar gelang van den staat des dampkrings.

Het lichtschip heeft *één mast*, met een bal aan den top. Romp en bal zijn *rood* geschilderd.

De volgende peilingen waren van het lichtschip genomen;
Point Cook, Z. W. 3/4 W., 8 mijlen;
De oude lichttoren, N. t. W 1/2 W., 550 vadem;
Sandridge's Suikerwerken (*Sangdridge Sugar Works*), N. N. O. 2 mijlen, 150 vadem;
De Witte boei nabij *St. Kilda Bank* N. O. t. N., 1 mijl, 200 vadem.

Dit tijdelijk lichtschip zal omtrent het begin van 1860 door een nieuw lichtschip vervangen worden, waar aan boord een *wit stilstaand licht* zal worden ontstoken.

Na de plaatsing van het *tijdelijk lichtschip* is het *Roode* licht van den *lichttoren* op *Gellibrand-punt* gebluscht geworden.

4°. *Tijdsein op den lichttoren op Gellibrand-Punt.*

Het *licht* op *Gellibrand-Punt* gebluscht zijnde om niet meer te dienen als *zeemerk*, zijn maatregelen genomen, om dat gedeelte der lantaren, dat naar de *Hobson's Baai* gerigt is, te *verlichten* een *kwartier* voor *acht ure des avonds* (*Zondags uitgezonderd*), en zal dit *tijdsein* als vroeger voortduren.

's Gravenhage, den 21sten October 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

(*) Zie de *Staats-courant* van den 27sten Augustus jl.

MARINE.

Openbare Aanbesteding aan 's Rijks Werf te Amsterdam, op Donderdag den 3den November 1859, des voormiddags ten *elf ure*, voor de Levering van:

Koperen Buskruidkisten (in vier perceelen).

Volgens Bestekken en voorwaarden, welke van heden af ter lezing zullen liggen ten Burele van het Hoofd van het vak van Uitrusting aan voormelde Werf.

De Inschrijvingsbiljetten op zegel, behelzende de Aannemingssom in Schrijfletters, mitsgaders de Namen en Woonplaatsen van de Aannemers en hunne Borgen, zullen, behoorlijk gesloten, vóór of uiterlijk op den dag der Aanbesteding franco moeten bezorgd worden ter Secretarie van de Directie der Marine te Amsterdam.

Amsterdam, 20 October 1859.

De Directeur en Kommandant der Marine,
C. J. Berghuis.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Kolonel, Directeur der Artillerie-Stapel- en Constructie-magazijnen te Delft, zal, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Minister van Oorlog, op den 26sten October 1859, des middags ten 12 ure, op het Bureau zijner Directie, in de Houttuinen, in het openbaar, aan den minstinschrijvende Aanbesteden, de levering van:

1000 Riem Wit Infanterie Patroonpapier;
9000 Pond Bruin Tuigleder;
40000 „ Geraffineerd Salpeter in Brooden, en
eene partij Constructiehout, ten behoeve van voorschreven Magazijnen.

De voorwaarden der Aanbesteding zullen van heden af ter lezing liggen op het Bureau des Aanbesteders, op de Bureaux van de Heeren Commissarissen des Konings in de provinciën, alsmede van den Heer Kommanderenden Officier der Artillerie te Maastricht, in het Café des Pays-Bas, bij den Heer Möllenbeek, Botermarkt, te Amsterdam.

Delft, den 5den October 1859.

De Kolonel voornoemd,
Steuerwald.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Burgemeester en Wethouders van Delfshaven zijn voornemens, om op Zaturdag den 5den November 1859, des namiddags ten twee ure, ten Raadhuize aldaar, over te gaan tot de openbare Verpachting wegens de perceptie van het regt van doorvaart door de kapitale Sluis, voor den tijd van 3 jaren, ingaande 1 Januarij 1860, en zulks op de voorwaarden, welke dagelijks, uitgenomen des Zondags, voor de belanghebbenden ter lezing liggen op de Secretarie der gemeente, van des morgens ten 9 tot des namiddags ten 1 ure.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Amsterdam (Eerste Kamer), van 19 October 1859, is *Jan Pieterszoon Hansen*, wonende te Aalsmeer, uit hoofde van zwakheid van vermogens op eigen verzoek gesteld onder Curatele.

Geschiedende hiervan aankondiging ingevolge de Artt. 498 en 499 Burgerlijk Wetboek.

De Officier van Justitie,
H. A. Hartogh.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Eindhoven, van den 17den October 1859, is *Johannes van den Boomen*, zonder beroep, wonende te Deurne, ter zake van Krankzinnigheid (Razernij), gesteld onder Curatele.

De Officier van Justitie te Eindhoven,
(Kosteloos). J. P. van Blarkom.

*** Allen, die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer *C. A. Schmier*, gewoond hebbende en den 19den September 1859 te Leyden overleden, worden verzocht daaran opgave of betaling te doen vóór of op den 1sten November 1859, ten Kantore van den Notaris Mr. *J. L. Klaverwijden* te Leyden.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Vrijdag 21 October 1859.

Amsterdam.

	pCt			
Nederl. W. Sch.	2 1/2	64 5/16	64 3/8	—
Dito dito	3	76 1/2	—	—
Dito dito	4	97 7/16	97 1/2	—
Syndicaat	3 1/2	—	—	—
Handel-maatsch.	4 1/2	—	—	—
Belgie, Bij *Rothschild.*	2 1/2	—	—	—
Rusl. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	104 1/8	—	—
Dito 1828–1829.	5	101 5/8	—	—
Dito 1840.	4	—	—	—
Stieglitz	4	—	—	—
Dito 1854.	5	91	91 3/8	—
Dito 1855.	5	99 7/8	100	—
Engelsche	4 1/2	—	—	—

	pCt.			
Spanje. Nieuwe 3% thans.	1 3/4	32 5/16	32 5/8	[illegible]
Amortisable.		—	—	—
Buitenlandsche.	3	—	—	—
Binnenlandsche.	3	41 1/4	41 7/8	[illegible]
Portug. Te Lond.	3	44	—	—
Oostenr. Metall. 1816–1852	5	53 3/8	53 7/8	[illegible]
Dito Zilv. Nation.	5	58 7/16	58 1/8	[illegible]
Dito Zilver 1849–1854	5	77 7/8	—	—
Dito 1847–1852.	2 1/2	28 1/2	—	—
Mexico. Londen.	3	—	—	—
Grenada id.	2 3/4	—	—	—
Venezuela id.		—	—	—
Uitgestelde		—	—	—

London.

Consols.	3	pCt.	96 1/8
Mexico			—
Spanje	3	„	—
Dito	1 3/4	„	33 3/4
Venezuela			—
Uitgestelde			—
Grenada			—

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	69.40
Fr. Créd. Mob.			775
Binnenl. Spanje	3	„	42 1/4
Spanje	1 3/4	„	33
Russische Spoorwegen			—

Antwerpen.

Metalliek.	5	pCt.	[illegible]
Nat. Metalliek	5	„	[illegible]
Binnenl. Spanje	3	„	42 1/4
Spanje	1 3/4	„	[illegible]
Credit Prost.			—

Weenen.

Metalliek.	5	pCt.	—
Idem Nationaal			—
Wissel Londen.			

Van Weenen is geene notering ontvangen.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.